

Besluit Toetsingsrapport met een positieve beoordeling van de aanvraag 'Toets nieuwe opleidingen' van de opleiding Bachelor in de integrale veiligheid (professioneel gerichte bachelor) van de Plantijn Hogeschool van de provincie Antwerpen

datum 1 Inleiding

2 mei 2012

Onderwerp toetsingsrapport TNO Bachelor in de integrale veiligheid (professioneel gerichte bachelor) van Plantijn Hogeschool (#5239)

Bij brief van 3 juni 2011 heeft het instellingsbestuur van de Plantijn Hogeschool van de provincie Antwerpen een aanvraag 'Toets nieuwe opleidingen' ingediend voor de opleiding Bachelor in de integrale veiligheid (professioneel gerichte bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 9 juni 2011 en ontvankelijk verklaard op 28 juni 2011.

De NVAO heeft voor de beoordeling van de aanvraag een commissie van deskundigen samengesteld. De commissie kende de volgende samenstelling:

- mevrouw prof.dr. M. Junger, hoogleraar social safety studies aan de Universiteit Twente (voorzitter);
- mevrouw drs. H. van Houten, docent in de veiligheidskunde aan de Hogeschool Utrecht;
- mevrouw prof. E. De Pauw, coördinator Expertisecentrum Maatschappelijke Veiligheid aan de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen;
- de heer prof.ir. P. Godelie, algemeen directeur van Vekmo en hoogleraar veiligheidstechnieken aan de Vrije Universiteit Brussel;
- mevrouw A. Peeters, student intercultureel management aan de Lessius Hogeschool (studentlid).

Extern secretaris: drs. W.J.J.C. Vercouteren RC.

Vanuit de NVAO is de commissie ondersteund door J.W. Siebenga MSc., beleidsmedewerker.

Op 13 oktober 2011 heeft de commissie een locatiebezoek gebracht aan de instelling. De beoordeling van de commissie is verricht aan de hand van het Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005).

Naar aanleiding van het locatiebezoek heeft de commissie om aanvullende informatie gevraagd. De opleiding heeft deze vragen medio januari 2012 schriftelijk beantwoord. Op 27 januari 2012 heeft de commissie met vertegenwoordigers van de opleiding over de vragen en de beantwoording gesproken. In de beoordeling is de aanvullende informatie meegenomen.

Op 19 februari heeft de commissie advies uitgebracht aan de NVAO. Het adviesrapport maakt integraal deel uit van het toetsingsbesluit.

Het samenvattende advies van de commissie luidt als volgt:

De opleiding heeft in de opleidingsdoelstellingen de algemene, beroepsgerichte en beroepsspecifieke competenties van het NVAO-kader op een juiste wijze verantwoord. Deze competenties komen in de opleidingsdoelstellingen tot hun recht en beantwoorden aan het gevraagde niveau en de gevraagde oriëntatie van een professionele bacheloropleiding. De descriptorren van het niveau 6 uit de Vlaamse Kwalificatiestructuur worden door de leerresultaten afgedekt. Als gevolg daarvan kan de nieuwe opleiding volgens de commissie terecht als een professioneel gerichte bacheloropleiding getypeerd worden.

De opleiding heeft de aansluiting van de doelstellingen op de eisen van het werkveld en de vakgenoten verzekerd door hen bij het concipiëren en vaststellen van de doelstellingen te betrekken. Het overleg met en de betrokkenheid van het werkveld bij het tot stand brengen van de doelstellingen zijn voldoende. De opleiding beschikt overigens over goede relaties met het beroepenveld. De opleiding is volgens de commissie voldoende vergeleken met andere opleidingen. Ook heeft zij zich ingespannen om kennis te nemen van het profiel en de doelstellingen van andere opleidingen, ook en vooral in het buitenland. Op deze wijze is de internationale afstemming van de doelstellingen gewaarborgd. De commissie acht de functies waarvoor de opleiding opleidt, relevant. De vraag naar afgestudeerden lijkt ook voldoende. De aanvragen tot erkenning van de opleiding als leidende tot het verwerven van de wettelijke certificaten voor Preventieadviseur niveau II, Milieucoördinator niveau B en Coördinator tijdelijke en mobiele bouwplaatsen niveau B hebben in de ogen van de commissie een kans, ook al ontbreekt de zekerheid daarover en zal het daadwerkelijk verwerven van deze erkenningen niet eenvoudig zijn. Tot dat moment kan de opleiding deze certificaten niet als eindkwalificatie opnemen.

De studenten komen naar het oordeel van de commissie in de cases binnen de modules, in de stage en in de bachelorproef in voldoende mate in aanraking met de beroepspraktijk. De commissie is te spreken over het persoonlijk ontwikkelingsplan waaraan de studenten in de studie moeten werken. Wel vraagt de commissie aandacht voor de arbeidsintensiteit ervan, omdat veel uren voor de begeleiding nodig lijken. De literatuur die de opleiding voornemens is voor te schrijven, is eerder zwak dan sterk maar niet onvoldoende. De commissie bepleit wel een versterking van de voorgeschreven literatuur. Naast de Nederlandse literatuur is ook Vlaamse literatuur gewenst, om aan te sluiten bij de concrete wettelijke situatie op de plaatsen waar de afgestudeerden werkzaam zullen zijn. Het toegepast onderzoek in het programma is voldoende, ook al oogt dit niet bijzonder krachtig. De commissie pleit wel voor blijvende aandacht van de opleiding voor het incorporeren van het toegepast onderzoek in het programma. Het ontwikkelen van een onderzoekende houding bij de studenten is in de ogen van de commissie belangrijk. De consultaties van de opleiding bij het werkveld over de inhoud van het programma waren stevig. De raad van advies uit het werkveld die de opleiding zal bijstaan, wekt vertrouwen in de blijvende betrokkenheid van het werkveld.

De doelstellingen van de opleiding zijn in beginsel naar behoren in het programma verwerkt. Er is een matrix die de doelstellingen en opleidingsonderdelen met elkaar verbindt. Ook de opzet van de studiefiches is degelijk. De kruistabellen die moeten garanderen dat de opleiding ook leidt tot het behalen van de wettelijke erkenningen die in Vlaanderen nodig zijn om op dit gebied het beroep te kunnen uitoefenen, zijn nog niet op alle punten sluitend. De commissie vindt de cases die de leerstof binnen de modules dienen te integreren, niet voldoende

pagina 3 van 9 uitgewerkt. De samenhang tussen de cases en de theorie en de opdrachten is niet optimaal en de cases lijken te weinig sturend voor de leerinhouden en het leerproces. In de uitwerking van het programma ziet de commissie wel veel praktijkelementen voor de sector elektromechanica waar de Plantijn Hogeschool traditioneel sterk in is. Elementen uit andere sectoren die wenselijk zijn om het vakgebied van de veiligheidskunde te bestrijken, zijn minder sterk vertegenwoordigd. Dit is een aandachtspunt voor de opleiding. Het didactisch concept en de verschuivingen die daarin waarneembaar zijn, vindt de commissie doordacht. Dat geldt bijvoorbeeld voor de verschuiving van lectorgestuurd naar studentgestuurd gedurende de looptijd van het programma. De werkvormen sluiten goed aan op het didactisch concept. De opleiding heeft naar behoren stilgestaan bij de wijze van toetsing en de toetsvormen. Deze sluiten aan op de leerstof die in de opleidingsonderdelen aangeboden wordt. Wel acht de commissie de criteria voor de toetsing en beoordeling van de examens en opdrachten, bijvoorbeeld in het persoonlijk ontwikkelingsplan, te weinig uitgewerkt.

De door de opleiding gekozen structuur met de leerlijnen acht de commissie waardevol. De opleiding heeft binnen de modules gezorgd voor een goede samenhang door de verbinding van de opleidingsonderdelen rond één thema en door de opgedane kennis in cases toe te passen. De commissie is in deze opvatting gesterkt door de positieve opmerkingen van de studenten van de bestaande opleiding Elektromechanica. De oplopende moeilijkheidsgraad van het programma is ook positief. De ontwikkeling van theorie naar toepassing en vandaar naar integratie is begrijpelijk en stimuleert de studenten om steeds verder in de leerstof te komen.

De studielast voldoet aan de decretale norm. De studielast is op evenwichtige wijze over het programma verdeeld waarbij perioden van piekbelasting grotendeels worden vermeden. De commissie waardeert de intentie van de opleiding om studietijdmetingen uit te voeren en heeft vertrouwen in de eventuele bijsturing als gevolg daarvan.

De opleiding voldoet aan de decretale eisen voor de toelating van studenten. De toelating van studenten met mogelijk een gelijkwaardige vooropleiding, gebeurt zorgvuldig. Deze zorgvuldigheid geldt ook voor de toekenning van vrijstellingen. De commissie is te spreken over de mogelijkheden voor de studenten om deficiënties in hun vooropleiding in het eerste jaar te repareren en prijst de inspanningen van de opleiding om flexibele studietrajecten in te richten.

De studieomvang van het programma voldoet.

Naar het oordeel van de commissie hebben de beoogde lectoren voldoende ervaring in de beroepspraktijk van de elektromechanica. In de andere sectoren die deel uitmaken van het vakgebied van het veiligheidsmanagement is deze ervaring reeds voorhanden en zal deze nog verder worden aangevuld door nieuw aan te trekken lectoren. Deze hebben onder meer ervaring in de sector van de bouw en in de sector van het milieu. De ervaring in de beroepspraktijk bij de gastlectoren is voldoende voorhanden. De begrote personeelsformatie met de lector-studentratio van 1 : 18,5 is aanvaardbaar. De opleiding kondigt 70 % interne lectoren en 30 % gastlectoren aan als degenen die les zullen geven in het programma. De voorliggende curricula vitae van de interne lectoren garanderen voldoende kennis op het gebied van onder meer de elektromechanica, de bouw en het milieu. Ten aanzien van de inzet van gastlectoren streeft de opleiding naar lectoren die aan de juiste kwalificaties voldoen.

pagina 4 van 9 De materiële voorzieningen voor de studenten zijn voldoende, hoewel de behuizing tamelijk krap lijkt. Een nieuwe behuizing is voorzien. De leslokalen en laboratoria zijn goed uitgerust. Dat geldt ook de bibliotheekvoorzieningen en de automatisering. De studenten krijgen informatie over de opleiding in de vorm van de studiegids, die zowel digitaal als op papier beschikbaar is. Daarin staan onder meer de lessentabellen en het onderwijs- en examenreglement. In de studiefiches staan de bijzonderheden van de opleidingsonderdelen genoemd. De opleiding beoogt een studiebegeleiding die op de wensen van de individuele studenten aansluit. Het aanspreekpunt voor de studiebegeleiding is de studentenbegeleider. De drempel tot de begeleiders is laag. In voorkomende gevallen zal deze de student doorverwijzen naar andere, gespecialiseerde functionarissen. De studenten hebben recht op inzage in de door hen gemaakte examens. In het geval van klachten, bijvoorbeeld over de examens, kunnen de studenten zich tot de ombuds wenden. De studenten van de zusteropleiding Elektromechanica vinden de relatie tussen de lectoren en de studenten goed en waarderen de kwaliteit van de studiebegeleiding.

Het hogeschoolbrede systeem voor kwaliteitszorg is stevig doordacht en is op het niveau van het departement goed ingebed. De evaluaties zorgen voor een goede en voortdurende monitoring van de kwaliteit van de opleiding. De streefdoelen zijn zinvol en realistisch. De studenten van de opleiding Elektromechanica oordelen positief over de maatregelen die ter verbetering worden genomen. De opleiding betreft de studenten, lectoren, alumni en werkveld op een afdoende wijze bij de kwaliteitszorg van de opleiding. De opleiding gebruikt daarvoor effectieve mechanismen, zoals evaluaties en vertegenwoordigende organen.

De opleiding heeft een afstudeergarantie gegeven en heeft de benodigde investeringen realistisch begroot. De extra middelen van de Plantijn Hogeschool zijn in de ogen van de commissie voldoende om de opleiding te starten.

De commissie geeft een positief advies voor de toets nieuwe opleiding van de opleiding Bachelor in de integrale veiligheid (professioneel gerichte bachelor) van de Plantijn Hogeschool van de provincie Antwerpen.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

1. De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de aanvraag Toets nieuwe opleiding van Plantijn Hogeschool van de provincie Antwerpen, voor de opleiding Bachelor in de integrale veiligheid (professioneel gericht) is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure alsmede geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
2. De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Op het niveau van de facetten zijn de analyses van de commissie duidelijk en consistent, en ze leiden tot heldere conclusies. Op het niveau van de onderwerpen zijn de oordelen over de facetten op juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies.
3. De opleiding heeft in de aanvullende informatie en het gesprek daarover met de commissie overtuigend aangetoond dat het op een kwaliteitsvolle wijze invulling kan geven aan de opleiding en aan de attesten die de opleiding ambieert af te geven. Daarnaast heeft de opleiding de commissie ervan overtuigd dat er een goede kans bestaat dat de opleiding de wettelijke erkenningen die nodig zijn om deze attesten te kunnen verlenen binnen een redelijk tijdsbestek weet te verwerven.
4. De commissie heeft verklaard dat het voorgestelde domeinspecifiek leerresultatenkader in overeenstemming is met de niveaurespectoren van het niveau 6 uit de Vlaamse kwalificatiestructuur.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het adviesrapport over de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen en dat het eindoordeel deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het adviesrapport. De eindconclusie uit het adviesrapport wordt gevolgd.

De NVAO concludeert op basis van bovenstaande dat de nieuwe opleiding in beginsel over voldoende generieke kwaliteitswaarborgen beschikt.

In de onderstaande tabel is per onderwerp en per facet het oordeel van de NVAO opgenomen.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	Voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	voldoende
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	voldoende
2 Programma	Voldoende	2.1 eisen gerichtheid	voldoende
		2.2 relatie doelstellingen - programma	onvoldoende
		2.3 samenhang programma	voldoende
		2.4 studielast	voldoende
		2.5 toelatingsvoorwaarden	voldoende
		2.6 studieomvang	voldaan
3 Inzet van personeel	Voldoende	3.1 eisen gerichtheid	voldoende
		3.2 kwantiteit	voldoende
		3.3 kwaliteit	voldoende
4 Voorzieningen	Voldoende	4.1 materiële voorzieningen	voldoende
		4.2 studiebegeleiding	voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende	5.1 systematische aanpak	voldoende
		5.2 betrekken derden	voldoende
6 Conditie voor continuïteit	Voldoende	6.1 afstudeergarantie	voldoende
		6.2 investeringen	voldoende
		6.3 financiële voorzieningen	voldoende

Eindoordeel NVAO: positief

pagina 7 van 9 **5 Besluit NVAO¹**

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt besloten tot de positieve beoordeling van de aanvraag toets nieuwe opleiding Bachelor in de integrale veiligheid (professioneel gerichte bachelor) van de Plantijn Hogeschool van de provincie Antwerpen op grond van de redenen aangegeven in het toetsingsrapport. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen, die te Boom wordt georganiseerd.

Den Haag, 2 mei 2012

Namens de NVAO ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding
Bachelor in de integrale veiligheid (professioneel gerichte bachelor) van de Plantijn
Hogeschool van de provincie Antwerpen.

Lucien Bollaert
(bestuurder)

Aanvraagnummer (#5239)

---

¹ Het ontwerp van toetsingsrapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij brief van 27 maart 2012 heeft de instelling ingestemd met het ontwerp van toetsingsrapport.

pagina 8 van 9 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Plantijn Hogeschool van de provincie Antwerpen
– adres instelling	Lange Nieuwstraat 101, 2000 Antwerpen
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor in de integrale veiligheid
– niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
– afstudeerrichtingen	geen
– studieomvang	180
– vestiging opleiding	Boom
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	industriële wetenschappen en technologie
– overige opleidingsvarianten	geen
– eerste academiejaar aanbieding	2012-2013
– nieuwe opleiding Vlaanderen	ja
– nieuwe opleiding instelling	ja
– positief advies associatie	ja, 17 maart 2011
– positief oordeel macrodoelmatigheid	27 mei 2011

pagina 9 van 9 **Bijlage 2 – Domeinspecifieke leerresultaten**

1. Deelnemen aan het ontwikkelen, plannen en uitvoeren van toegepast onderzoek met betrekking tot veiligheid, milieubeleid en technologie, vertrekkend van een afgebakende opdracht (risicosituatie) en hierover verslag uitbrengen aan vakgenoten en leken (conceptueel denken).
2. Autonoom een veiligheidsrisico formuleren en bestaand onderzoeksmateriaal analyseren en gebruiken om naar aanleiding van dat risico operationele beslissingen voor te stellen (analyse).
3. Zelfstandig een dynamisch risicobeheersysteem opstellen en implementeren op basis van onderzoeksresultaten. De implementatie omvat het uitwerken van een strategie en het efficiënt communiceren van de genomen beslissingen. De impact en de concrete uitvoering van het veiligheids- en preventiebeleid evalueren (veiligheidsmanagement).
4. Zich correct uitdrukken in gepast taalgebruik, zowel tegenover beleidsverantwoordelijken als tegenover operationele medewerkers. Vlot en efficiënt communiceren, zowel mondeling als schriftelijk (communicatie).
5. Veiligheids- en milieuprojecten efficiënt organiseren en uitwerken. Externe toeleveranciers en medewerkers correct informeren en aansturen. Veiligheids- en milieuprojecten accuraat en met de nodige zorg administratief en budgettair beheren (projectmanagement).
6. Professionele interne en externe contacten opbouwen en onderhouden (netwerking).
7. Efficiënt functioneren als lid van een dynamisch team en zicht hebben op de eigen rol binnen organisaties en in een brede maatschappelijke context (teampayer).
8. Op vlak van veiligheid en milieu de basiskennis en –technieken toepassen en de geschikte materialen aanwenden (operationaliseren).
9. Maatschappelijke en juridische implicaties van het gevoerde veiligheids- en milieubeleid interpreteren en uitdragen, en deontologisch en ethisch verantwoord handelen (voorbeeldfunctie).
10. De eigen leerbehoeften en de leerbehoeften van medewerkers analyseren en op basis daarvan initiatieven uitwerken om zichzelf en de medewerkers professioneel te ontwikkelen (levenslang leren).
11. Actief bijdragen aan de kwaliteitszorg van de organisatie door veiligheids- en milieuproblemen strikt en nauwkeurig volgens de geldende regels en met een kritische ingesteldheid op te lossen (kwaliteitszorg).
12. Het overzicht bewaren bij incidenten en in staat zijn om op stressgevoelige momenten volgens de vastgestelde procedures blijvend adequate beslissingen te nemen. Verantwoordelijkheid opnemen om het goede operationele verloop van de afhandeling te bewaken (stressbestendigheid).